

Asia Teollisen keksinnön oikeussuoja

Hakija K

Annettu 28.5.2024

Tiivistelmä *Kysymys Euroopan unionin asetuksen 2023/1230 soveltuvuudesta teollisen keksinnön mahdolliseen tekijänoikeussuojaan.*

LAUSUNTOPYYNTÖ

1. Hakija on pyytänyt tekijänoikeusneuvostolta Tekijänoikeusneuvoston lausunnoissa TN 2006:10 ja TN 2007:17 mainitun asian uudelleen käsittelyä ja uutta lausuntoa, koska tilanne on muuttunut oleellisesti. Uuden Euroopan parlamentin ja neuvoston 14 päivänä kesäkuuta 2023 koneista ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/42/EY ja neuvoston direktiivin 73/361/ETY kumoamisesta annetun asetuksen (EU) 2023/1230 (koneasetus) vuoksi yrityksien dokumentointi on myös immateriaalioikeuksien suojan alaista omaisuutta.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

2. Tekijänoikeuslain (TekijäL, 404/1961) 55 §:n mukaan tekijänoikeusneuvosto antaa lausuntoja tekijänoikeuslain soveltamisesta. Näiden lausuntojen luonne ei ole sitova. Tekijänoikeusneuvosto ei toimivaltansa rajoissa ota kantaa muihin lainsäädännöllisiin suojamuotoihin, kuten liikesalaisuuksien suojaan.

Tekijänoikeusneuvoston aiemmat lausunnot

3. Hakijayhtiö on saanut tekijänoikeusneuvostolta lausunnon TN 2006:10. Tekijänoikeusneuvosto päätyi lausunnossa sille kannalle, että muun muassa hakijan teollinen keksintö ei nauttinut tekijänoikeussuojaa.

4. Hakija pyysi 4.7.2007 saapuneessa kirjeessään uutta lausuntoa asiassa niin, että eräät direktiivin 2004/48/EY (niin kutsuttu enforcement -direktiivi) kohdat, erityisesti resitaalijakson kohta 2 ja artikla 1, huomioidaan.
5. Tekijäoikeusneuvosto totesi lausunnossaan TN 2007:17 muun muassa, että mainittu direktiivi ei vaikuta teollis- ja tekijänoikeutta koskevaa aineellista oikeutta sääteleviin yhteisön säädöksiin. Direktiivi käsitteli niitä oikeussuojakeinoja, joiden tulee olla käytettävissä, kun tekijänoikeuden loukkaus on todettu. Tekijänoikeusneuvosto ei todennut lausunnossa TN 2006:10 oikeudenloukkausta keksinnön tekijänoikeussuojan osalta, koska se ei katsonut keksinnön nauttivan tekijänoikeussuojaa. Näin ollen kysymystä oikeussuojakeinoista ei ollut tarpeen käsitellä.
6. Direktiivin resitaalijakson kohdan 2 mukaan, "teollis- ja tekijänoikeuksien olisi mahdollistettava se, että keksijä tai tekijä saa oikeutettua hyötyä keksinnöstään tai luomistyönsä tuloksesta." Resitaaliteksti edellytti kuitenkin sitä, että voimassa olevan lainsäädännön mukainen keksintö tai tekijänoikeuden kohde on ylipäätään olemassa.

Selostus asiasta

7. Hakija on pyytänyt asian uudelleen käsittelyä aiemmin mainitun uuden Euroopan parlamentin ja neuvoston koneasetuksen 2023/1230 vuoksi. Asetusta tulee 54 artiklan voimaantulosäännöksen nojalla soveltaa sellaisenaan kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa, joihin Suomikin kuuluu, 14.1.2027 lähtien.
8. Asetuksen 49 artiklan 1 kohdan ja sen b) -alakohdan mukaan kaikkien osapuolten on kunnioitettava asetuksen mukaisia tehtäviään suorittaessaan saamiensa seuraavien tietojen luottamuksellisuutta:
b) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön luottamukselliset kaupalliset tiedot ja liikesalaisuudet, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet, ellei ilmaiseminen ole yleisen edun mukaista.

Analyysi ja johtopäätökset

9. Tekijänoikeusneuvosto toteaa lausuntonaan ensiksi, että koneasetusta tulee soveltaa 54 artiklan mukaisen voimaantulosäännöksensä mukaisesti tietyin poikkeuksin vasta 1.7.2027 lähtien, joten lausunnon antaminen niiltä osin kun asetus mahdollisesti koskee tekijänoikeuslain soveltamista, on ennen aikaista. Tekijänoikeusneuvosto ei sen vuoksi anna lausuntoa pääasiasta.
10. Tekijänoikeusneuvosto toteaa edelleen, että hakijan mainitsema koneasetuksen 49 artiklan 1 kohdan b) -alakohda koskee tietojen luottamuksellisuutta. Koneasetuksen mainitulla artiklalla ei sanamuotonsa mukaan unionin tasolla ja jäsenmaita sitovasti tulla muuttamaan olemassa olevaa tekijän- tai lähioikeudellista suojaa, vaan niiden edellytykset säilyvät ennallaan.
11. Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa TN 2006:10 ja TN 2007:17 mainittujen teknisen menetelmän ja lausunnossa TN 2006:10 mainittujen, tekijän- tai lähioikeudellisten edellytysten puutteen vuoksi suojan ulkopuolelle jääneiden kohteiden suojan edellytykset eivät mainitun koneasetuksen artiklan sanamuodon perusteella tule vastaisuudessa muuttamaan. Sen sijaan asetuksen kyseessä olevan artiklan mukaan kaikkien osapuolten on kunnioitettava asetuksen mukaisia tehtäviään suorittaessaan muun muassa kaupallisten tietojen ja liikesalaisuuksien, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet, luottamuksellisuutta.
12. Tietojen luottamuksellisuuden kunnioittamisen arviointi ei kuulu tekijänoikeusneuvoston toimivaltaan.
13. Tekijänoikeusneuvosto ei toimivaltansa rajoissa anna lausuntoa mahdollisen muun lainsäädännön kuin tekijänoikeuslain soveltamisesta.

Puheenjohtaja

Ulla-Maija Mylly

Sihteeri

Perttu Virtanen

Lausunto on käsitelty tekijänoikeusneuvoston täysistunnossa. Asian ratkaisemiseen ovat osallistuneet Ulla-Maija Mylly (puheenjohtaja), Juli Mansnérus, Samuli Melart, Mirkka Kivilehto, Gunilla Lång-Kivilinna, Mari Lampenius, Jari Muikku, Mika Toivainen, Teemu Pitkänen, Riikka Tähtivuori, Anniina Dahlström, Maria Rehbinder ja Asko Metsola.